

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea comercială „Reglatrans”, societate cu răspundere limitată împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017,

în cauza civilă la cererea depusă de Camera de Licențiere, persoana interesată societatea comercială „Reglatrans”, societate cu răspundere limitată cu privire la retragerea licenței,

c o n s t a t ă :

La 10 octombrie 2016 reprezentantul Camerei de Licențiere, Ina Griniuc a depus cerere cu privire la retragerea licenței a persoanei interesate societatea comercială „Reglatrans”, societate cu răspundere limitată (în continuare – SRL „Reglatrans”).

În motivarea acțiunii petiționarul a menționat că, la 19 ianuarie 2015, SRL „Reglatrans” a depus la Camera de Licențiere declarația privind prelungirea licenței, înregistrată sub nr. RE15-32-11310 pentru genul de activitate de broker vamal, iar prin decizia nr.276/RE din 23 ianuarie 2015 a fost prelungită licența SRL „Reglatrans”, seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul de activitate broker vamal.

Susține că, urmare a examinării sesizării Serviciului Vamal nr.28/15-13284 din 24 august 2016 și a scrisorii nr.28/15-14398 din 22 septembrie 2016 cu anexele subsidiare, s-a constatat că SRL „Reglatrans”, titular al licenței seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul de activitate broker vamal, a admis încălcarea sistematică a prevederilor art. 231 alin. (6) din Codul vamal, în urma cărora a fost emisă decizia nr. 135 din 07 octombrie 2016 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 SRL „Reglatrans”, pentru genul de activitate broker vamal.

Solicită admiterea cererii, retragerea licenței seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul de activitate broker vamal, eliberate SRL „Reglatrans” și obligarea SRL „Reglatrans” de a depune la Camera de Licențiere formularul licenței retrase.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016 s-a respins cererea înaintată de Camera de Licențiere, persoana interesată SRL „Reglatrans” cu privire la retragerea licenței pentru genul de activitate de broker vamal.

Prima instanță a reținut că, probele indicate de Camera de Licențiere nu satisfac condițiile ipotezei cuprinse în art. 163 alin. (3) lit.b) din Codul vamal, deoarece acestea atestă doar încălcarea legislației vamale, dar nu și încălcarea legislației fiscale

La fel, prima instanță a stabilit că pînă la sesizarea instanței de judecată, Camera de Licențiere, contrar prevederilor art. 19 alin. (8)-(10) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, primind sesizarea din partea Serviciului Vamal, nu a verificat nemijlocit condițiile de licențiere, nu a emis în termen de 15 zile lucrătoare actul de control sau prescripțiile privind lichidarea încălcărilor, cu emiterea recomandărilor privind modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate, nu a avertizat titularul despre posibila retragere a licenței dacă încălcările depistate nu vor fi înlăturate în termen. Nu a fost respectată procedura prealabilă stabilită, or sesizarea Serviciului Vamal nr. 28/15-13284 din 28 august 2016, indicată în decizia de retragere a licenței, nu poate substitui procedura prealabilă prevăzută de lege pentru retragerea licenței.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, s-a admis apelul declarat de Camera de Licențiere, s-a casat hotărîrea primei instanțe și s-a emis o nouă hotărîre prin care: s-a admis cererea Camerei de Licențiere, s-a retras licența SRL „Reglatrans” seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul de activitate broker vamal, s-a încasat de la SRL „Reglatrans” în beneficiul statului taxa de stat în sumă totală de 175 de lei pentru depunerea acțiunii și a apelului.

În argumentarea poziției sale, instanța de apel a conchis că încălcările admise de titularul licenței seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul de activitate broker vamal, și anume a prevederilor art. 236 alin. (6) din Codul vamal, admite implicit atât încălcarea legislației vamale cît și fiscale, or depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate despre regimul vamal, valoarea facturată, valoare în vamă, tipul, codul, cantitatea sau originea mărfurilor transportate, constituie în sine și o încălcare a legislației fiscale. De altfel, aspectul încălcărilor este unul economic ce ține de achitarea impozitelor din valoarea mărfurilor importate, iar indicarea eronată a valorii, cantității mărfurilor importate se reflectă asupra valorii impozitelor pentru această marfă.

La fel, instanța de apel a reținut că cerința Camerei de Licențiere privind obligarea SRL „Reglatrans” să depună formularul licenței retrase, este nefundat, deoarece ultimul este obligat prin prisma art. 20 alin. (6) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței, să depună la autoritatea de licențiere licența retrasă. Prin urmare, obligarea prin hotărîrea judecătorească la aceste acțiuni a titularului licenței nu este necesară, deoarece ultimul este obligat prin lege să execute această obligație, iar în caz contrar va suporta consecințele de rigoare.

La 27 iunie 2017 SRL „Reglatrans” a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, deoarece speței îi sunt aplicabile dispozițiile art. 8 al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț, parte componentă a Acordului de la Marrakesh din 08 mai 2011.

Afirmă că, instanța de apel a aplicat în mod necorespunzător prevederile art.163 alin. (3) lit. b) din Codul vamal prin prisma art. 19 alin. (2) lit. c) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, deoarece nu au fost demonstrate încălcările fiscale.

Sușține că, o parte din procesele-verbale cu privire la contravenții prezentate instanței nu urmau a fi luate în considerare la determinarea încălcărilor sistematice, iar instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 229 și art. 233 din Codul vamal, în coroborare cu art. 24 alin.(1) și art. 30 alin.(2²) din Codul contravențional.

Menționează că, instanța de apel nu a apreciat proporționalitatea evidentă a sancțiunii aplicate în coraport cu încălcările comise, făcând referire la cauza Pudas contra Suediei, Bimer contra Moldovei și altele.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul reține că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării recurentului deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 (f.d.116-123), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoare de însoțire nr.5140 din 10 aprilie 2017 (f.d.125), iar recursul a fost declarat la 27 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe cererea de recurs (f.d.134-142). Prin urmare, calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, deoarece speței îi sunt aplicabile dispozițiile art. 8 al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț, parte componentă a Acordului de la Marrakesh din 08 mai 2011, nu pot fi reținute, deoarece acestea indică în mod imperativ faptul că penalizările pentru omisiuni sau erori în documentele vamale, trebuie să fie ușor rectificabile și evident făcute fără intenții frauduloase sau neconstituind o neglijență gravă, ce în speță o astfel de constatare nu a avut loc, or potrivit art. 8 pct.2) al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț, nici o parte contractantă nu va aplica penalizări severe pentru infracțiuni minore la reglementările sau procedura vamală. În mod special, penalizările pentru omisiuni sau erori în documentele vamale, ușor rectificabile și evident făcute fără intenții frauduloase sau neconstituind o neglijență gravă, nu vor depăși o sumă care se constituie doar un avertisment

Motivele invocate de recurent precum că, instanța de apel a aplicat în mod necorespunzător prevederile art.163 alin. (3) lit. b) din Codul vamal prin prisma art. 19 alin. (2) lit. c) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, deoarece nu au fost demonstrate încălcările fiscale, nu pot fi reținute, deoarece art. 11 lit. b) din Codul vamal, prevede că organul vamal are următoarele atribuții de bază: asigură respectarea legislației vamale și fiscale; apără drepturile și interesele legitime ale persoanei în cadrul activității vamale, iar art. 154 alin. (2) din Codul fiscal stabilește că, organele vamale trag la răspundere, în conformitate cu legislația vamală, persoanele care au încălcat legislația fiscală la trecerea frontierei vamale și/sau la plasarea mărfurilor în regim vamal.

Nu pot fi reținute nici alegațiile recurentului precum că o parte din procesele-verbale cu privire la contravenții prezentate instanței nu urmau a fi luate în considerare la determinarea încălcărilor sistematice, iar instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 229 și art. 233 din Codul vamal, în coroborare cu art. 24 alin.(1) și art. 30 alin.(2²) din Codul contravențional, deoarece normele în cauză reglementează dispoziții în materie contravențională, distinct de obiectul acțiunii în speță.

Afirmația recurentului precum că, instanța de apel nu a apreciat proporționalitatea evidentă a sancțiunii aplicate în coraport cu încălcările comise, nu pot fi reținute, deoarece reieșind din raționamentele CtEDO în cauza Bimer contra Moldovei o astfel de ingerință constituie o măsură de reglementare a folosirii bunurilor, care urmează a fi examinată prin prisma celui de-al doilea paragraf al articolului 1 din Protocolul 1, astfel retragerea licenței, reprezintă o măsură coercitivă legal prevăzută și acceptată de către CtEDO, în raport cu întreprinzătorii care nu respectă cadrul legal și condițiile acordării licenței, ingerință ce nu a fost justificată în speță.

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența

lor constituie o apreciere a probelor efectuate de recurent care nu pot fi puse la baza recursului, însă toate acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanța de apel a interpretat elocvent și a aplicat corect normele de drept incident speței, prin prisma circumstanțelor importante ale cauzei.

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale cauzei, iar recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul al un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de SRL „Reglatrans” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că recurentul a depus prezenta cerere de recurs, după ce a avut posibilitate de a fi auzit de instanța de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate și a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în mod unanim ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Reglatrans”, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de societatea comercială „Reglatrans”, societate cu răspundere limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță